

LA MÚSICA I LA CULTURA DE MASSES

WALTER Benjamin, en el seu famós assaig *L'obra d'art en l'època de la seua reproductivitat tècnica* (1), ja va veure, allà pels anys trenta, com la irrupció de la fotografia i del cinema (i abans la impremta, la xilografia, la litografia) en els mitjans artístics havia dut l'obra d'art a despullar-se d'aqueixa cosa que ell anomenà «aura»: «a l'època de la reproducció tècnica de l'obra d'art el que s'atrofita és la seua aura» (2).

Per a comprendre millor el que és aqueixa «aura» deixem la paraula a Benjamin: «Inclús en la reproducció més ben feta falta quelcom: l'ara i ací de l'obra d'art, la seua existència irrepètible al lloc on es troba», o bé: «L'ara i ací de l'original constitueix el concepte de la seua autenticitat» (3).

Tot açò ho relaciona Benjamin amb la «liquidació del valor de la tradició en l'herència cultural», en el sentit que una obra d'art es valora en funció del seu «engalzament en el context de la tradició». És més: «l'originalitat d'aquest engalzament trobà la seua expressió en el culte» (4).

Aquesta concepció de l'obra d'art ha anat destruint-se gràcies als processos de trencament de l'«aura» de què parla Benjamin, i és fruit de la irrupció, com a protagonista, de la cultura de les masses.

Aquest «subjecte» de cultura ha contribuït notablement a la direcció que ha seguit la música des dels seus orígens. No és un fenomen nou. Allò nou és la reproducció tècnica (el disc, el programa de televisió, etcètera).

Ha anat augmentant el tamany dels teatres i sales de concert, amb el consegüent augment dels músics d'orquestra, el que ens ha dut a les massives audicions en els camps de futbol. També ha anat augmentant l'altura del diapassó, el que ha modificat, al llarg de la història, el mètode de la tècnica vocal... I tot per culpa d'aqueix nou (encara que no tant) «subjecte» de cultura.

Doncs bé, un mitjà per arribar a la massa és la reproducció tècnica d'una obra d'art (musical, en aquest cas), i així surt el disc.

Resulta curiós constatar com es relaciona l'elecció de determinats cantants en les gravacions d'òperes amb les necessitats de les vendes, com van units els muntatges publicitaris i el llançament de «divos» amb la reproducció discogràfica o els grans espectacles a l'aire lliure amb la promoció dels equips de megafonia. O siga, amb la mediatització de l'obra d'art.

És l'escalada en l'espectacularitat de l'art: masses, televisió, gravació discogràfica, vendes... Per què serà? Benjamin apunta algunes respostes.

Victor Alonso

NOTES

(1) *La obra de arte en la época de su reproductibilidad técnica*, en «Discursos interrumpidos I». Traducció i notes de Jesús Aguirre. Ed. Taurus. Madrid.

(2) Op. cit. pàg. 22.

(3) Op. cit. pàg. 20-21.

(4) Op. cit. pàg. 25-26.

Autor/a: Alonso, Víctor

Títol: “La música i a cultura de masses”

Publicat a: revista *Saó* núm. 83 (1985), p. 34

Autor/a del comentari: Sonia Soler Caballero

1. Identifica del text:

- Tipologia textual
- Àmbit d'ús
- Gènere

2. Explica l'estructura externa del text (amb la nomenclatura adient per a la tipologia textual). Hauràs d'indicar els elements i paràgrafs que formen cada part de l'estructura externa del text.

3. Parla de l'estructura interna del text: indica quin és el tipus de progressió temàtica que s'hi dona (progressió lineal, progressió de tema constant o progressió de temes derivats) i justifica la teua resposta.

4. Què significa el terme *cultura de masses*?

5. Escriu un resum del text (10 línies) i posa-li com a títol el tema.

6. Troba la tesi de l'autor al text i comenta-la. Es troba explícita o implícita?

7. Identifica la variació diatòpica i la variació diafàsica del text i inclou exemples que ho justifiquen.

8. Explica quina és la intenció de l'autor i la finalitat comunicativa del text. Què vol aconseguir amb aquest article?

9. Busca informació sobre el filòsof, traductor i assagista Walter Benjamin i reflexiona sobre per què l'autor l'esmenta diverses vegades al text.

10. L'autor parla de com el desenvolupament de les noves tecnologies al llarg de la història i el sorgiment de la cultura de masses han posat fi a l'*aura* de les obres d'art.

Redacta un text (5-10 línies) en què comentes i expresses la teua opinió sobre aquesta qüestió.